

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

ORMAN FAKÜLTESİ
DERGİSİ

SERİ B. CİLT II. SAYI I. 1952

K İ T A P L A R

FOREST PRODUCTS

Their Sources, Production, and Utilization

by

A. J. Panshin, E. S. Harrar, W. J. Baker, P. B. Proctor

First Edition

McGraw - Hill Book Company, Inc.

New York Toronto London

1950

Amerikan ilim âleminin tanınmış ve kıymetli şahsiyetlerinden Profesör A. J. Panshin, Profesör E.S. Harrar, W.J. Baker ve P.B. Proctor tarafından müştereken meydana getirilmiş ve 1950 yılında Amerikan Ormanlık Serisi meyanında birinci tabı olarak neşredilmiş bulunan FOREST PRODUCTS, Their Sources, Production, and Utilization (ORMAN MAHSULLERİ - Kaynakları, istihali ve faydalanma -) adını taşıyan ve bir ciltten ibaret olan eser bilhassa Amerikanın Orman mahsullerini ve oradaki münasebetleri göz önünde tutarak hazırlanmıştır. Kitap dört büyük bölümü, 24 faslı ihtiva etmekte olup 549 sahife, 110 şekil ve resim ve 20 cetvelden ibarettir. Eserin ön sözünde müelliflerin de belirttikleri gibi, Orman mahsullerinin pek çeşitli olması ve bunların işlenmesinde pek muhtelif metodların bulunması dolayısıyla, Orman mahsullerinden faydalanmaya ait yazılacak tam ve teferruath bir eser, bir çok ciltler dolduracak hacimdedir. Bu bakımdan kitap Orman mahsulleri ve bunlardan faydalanmaya ait esas bilgileri vermekte ve muayyen bir mevzu hakkında daha fazla derinleşmek isteyen kimseleri de nazarı dikkate alarak, her faslın nihayetinde o faslın ihtiva ettiği mevzua dair özel literatür verilmiş bulunmaktadır. Bu suretle muhtelif fasılların sonunda verilmiş bulunan literatür sayısı ceman 395 e baliğ olmaktadır.

40 sahifeden ibaret olan I inci bölüm «Odundan faydalanma ekonomisi» başlığını taşımakta ve aşağıdaki 3 faslı ihtiva etmektedir: Kereste kaynakları ve Birleşik Amerika Devletleri iktisadiyatındaki önemi, Odun artıkları ve odundan faydalanma araştırmalarında bununla ilgili problemler, Odunun vasıflarile odundan faydalanma arasındaki ilgi.

II inci Bölüm «Odun mahsulleri» ne tahsis edilmiştir. 231 sahife tutan bu bölüm 11 fasla ayrılmış olup sırasile şunlardır: Yuvarlak odunlar (Tel çirekleri, Temel direkleri, Çit kazıkları), Maden direkleri, Traversler, Ahşap Mobilyalar, Kaplamalar ve Kontrplâk, Ağaçtan Ambalaj kapları, Peçavra tahtaları, Odun unu, Destere ve Rende Talaşları, Yakacak odun, Kü-

çük çapta odun mahsulleri (Kurşun kalem, Kibrit, Kürdan, Tahta talaşı).

III üncü bölümde «Kimyasal yolla odundan elde edilen mahsuller» izah edilmekte ve bu bölüm 5 fasla ayrılmaktadır. 128 sahife tutan bu fasıllarda sırasile: Mihanikî odun hamuru, Sellüloz ve Kâğıt, hararet ve sedayı izole eden materyeller, Sellülozdan İplik ve Filim imâli, odunun kömürleştirilmesi ve destillasyonu, Odunun şekerleştirilmesi hakkında bilgi verilmektedir.

IV üncü Bölüm «Çeşitli Orman Mahsulleri» ne hasredilmiş olup 5 fasla ayrılmakta ve 111 sahifeden ibaret olan bu bölümde : Dikili ağaçlardan Reçine istihsali, odundan Reçine elde edilmesi, Akçe ağaç şurubu ve şekeri, Tanen ve Boyalar, Plâstik endüstrisinde odun, Talî orman mahsulleri (Kabuk, Mantar, Yağlar, Kanada Balzamu, Oregon Balzamu, Sığla yağı, Meyveler, Nebatî lifler, Noel ağaçları ve yeşillikleri) izah edilmektedir. Kitabın nihayetine 23 sahifelik bir fihrist ilâve edilmiştir. Açık bir ifade ile yazılmış olan eser, basılış itibarile de pek mükemmeldir. Ciltli olarak fiatı 19,5 Liradır. Orman mahsulleri hakkında esas bilgileri ihtiva eden bu kıymetli kitabı meslekdaşlarımıza tavsiye ederiz.

A. Berkel

TECHNOLOGIE DES HOLZES UND DER HOLZWERKSTOFFE

von

F. Kollmann

Zweite Auflage

1951

Dünyaca tanınmış Alman Ağaç Teknolojisi bilgini Profesör Dr. Ing. F. Kollmann ikinci dünya harbinden evvel 1936 yılında (Technologie des Holzes) odun Teknolojisi namı altında kitabının birinci baskısını yayınlamış ve o zamana kadar hiç bir lisanda eşine rastlanmayan bu kitap enternasyonal ilim âleminde büyük bir alâka kazanmış ve yıllarca Odun Teknolojisi sahasında standard ve en mükemmel bir eser olarak tanınmıştı. Bu kerre müellif uzun harp yılları dolayısıyla kısmen inkıtaa uğrayan ve on dört yıl devam eden hazırlıklardan sonra eserinin ikinci baskısını yayınlamış bulunmaktadır. TECHNOLOGIE DES HOLZES UND DER HOLZWERKSTOFFE (ODUN VE ODUNDAN YAPILMIŞ MALZEME TEKNOLOJİSİ) adını verdiği bu eserinde kıymetli bilgin, organik bir hammadde olan odun hakkında takriben bir buçuk asırdanberi yapılmış araştırmaları, elde edilmiş tecrübe ve bilgiler arasındaki ilgileri sistematik bir şekilde ve açık bir üslupla belirtmektedir. Birinci baskıdan sonra Odun teknolojisinin çeşitli alanlarında meydana gelen gelişmeler ve yenilikler ikinci baskıda nazarı dikkate alındığından yeni kitap çok daha etraflı ve genişletilmiş bir şekle sokulmuş ve müellif bu eseri ile muvaffakiyetin en yüksek mertebesine ulaşmıştır. Bu kitap Odun Teknolojisinin gelişmesinde ve odunun değerlendirilmesi imkânlarının daha fazla artmasında şüphesiz ki büyük tesirler

yapacaktır. Kollmann'ın eseri iki ciltten ibarettir ve bugün yalnız birinci cildi yayınlanmış bulunmaktadır.

Birinci cilt dört büyük bölümü ihtiva etmekte olup 1050 sahife, 870 resim ve şekil, 191 cetvel ve 6 büyük diyagram ve tablodan ibarettir.

109 sahife tutan I inci bölüm «Odunun anatomi ve patolojisi» ne tahsis edilmiş olup odunun mikroskopik ve makroskopik yapısı, kusurları, kesim zamanı, odunun zararlıları fasıllarını ihtiva etmektedir. Birinci baskıya nazaran bu bölümde yalnız tertip bakımından fark bulunmayıp aynı zamanda mevzuun daha tafsilâtlı ele alındığı görülmektedir.

II inci Bölüm, «Odun kimyası» na ait bilgileri ihtiva etmektedir. Eski baskıda birinci bölüme dahil olan Odunun ince yapısı bu kerre ikinci bölüme alınmıştır. 206 sahife olan bu bölümde Odunu terkip eden maddeler, mihanikî Odun hamuru ve Sellüloz istihsali, odun şekeri istihsali, odunun yakılması, kömürleştirme, Odun ve odun kömüründen gaz elde edilmesi, odunun korozyon özellikleri ve tesirleri fasılları bulunmaktadır.

III üncü bölümde «Odun fiziği» nden bahsedilmektedir. 247 sahifeden ibaret olan bu bölüm yedi fasla ayrılmış olup Özgül ağırlık ve hücre zarı özgül ağırlığı, odunun rutubet ve genişleme ve daralma (çalışma) vasıfları, odun içerisindeki kapiler, difüzyon ve ozmotik olaylar, en yeni araştırmalara göre açıklanmakta ve ayrıca diğer fasıllarda odunun ısı, elektrik ve akustik bakımlarından vasıfları ve sürtücü tesirlere karşı özellikleri izah edilmektedir.

IV üncü Bölüm «Odun ve odunun yapılmış malzemenin elâstikiyet ve mukavemeti» başlığını taşımakta ve 375 sahife tutmaktadır. Yedi fasıldan ibaret olan bu bölümde elâstikiyet vasıfları, çekme mukavemeti, tazyike mukavemet ve sütun mukavemeti, eğilme, torsiyon, kayma ve makaslama mukavemetleri, sertlik, sürtücü ve eskitici tesirlere karşı koyma ve nihayet yapı odunlarına ait kalite tesbitleri ve caiz olan gerginlikler izah edilmiştir.

Eserin sonunda kitapta adı geçen müelliflerin isimlerine, Ağaç isimlerine ve bahislere göre tertiplenmiş fihristlerle sona ilâve edilmiş bulunan çeşitli Ağaç türlerinin teknolojik özelliklerini gösteren büyük tablolara ait izahat mevcuttur.

Kollmann'ın eseri Odun teknolojisi alanında bütün dünyada yapılmış en yeni araştırmaları ihtiva eden zengin bir literatür kaynağıdır. İkinci baskının hazırlanmasında takriben 5000 eserden istifade edilmiştir. Kitabın baskısı da pek mükemmel olup Springer ve Bergmann Kitap evleri tarafından yayınlanmıştır. Fiyatı ciltli olarak 136 Marktır.

İkinci cildinin de çıkmasını sabırsızlıkla beklerken, bu eşsiz ve kıymetli eserinden dolayı Odun teknolojisi sahasının en kompetan şahsiyeti olan Profesör Dr. İng. F. Kollmann'ı tebrik eder ve kitabını meslekdaşlara hâretle tavsiye ederiz.

A. Berkel